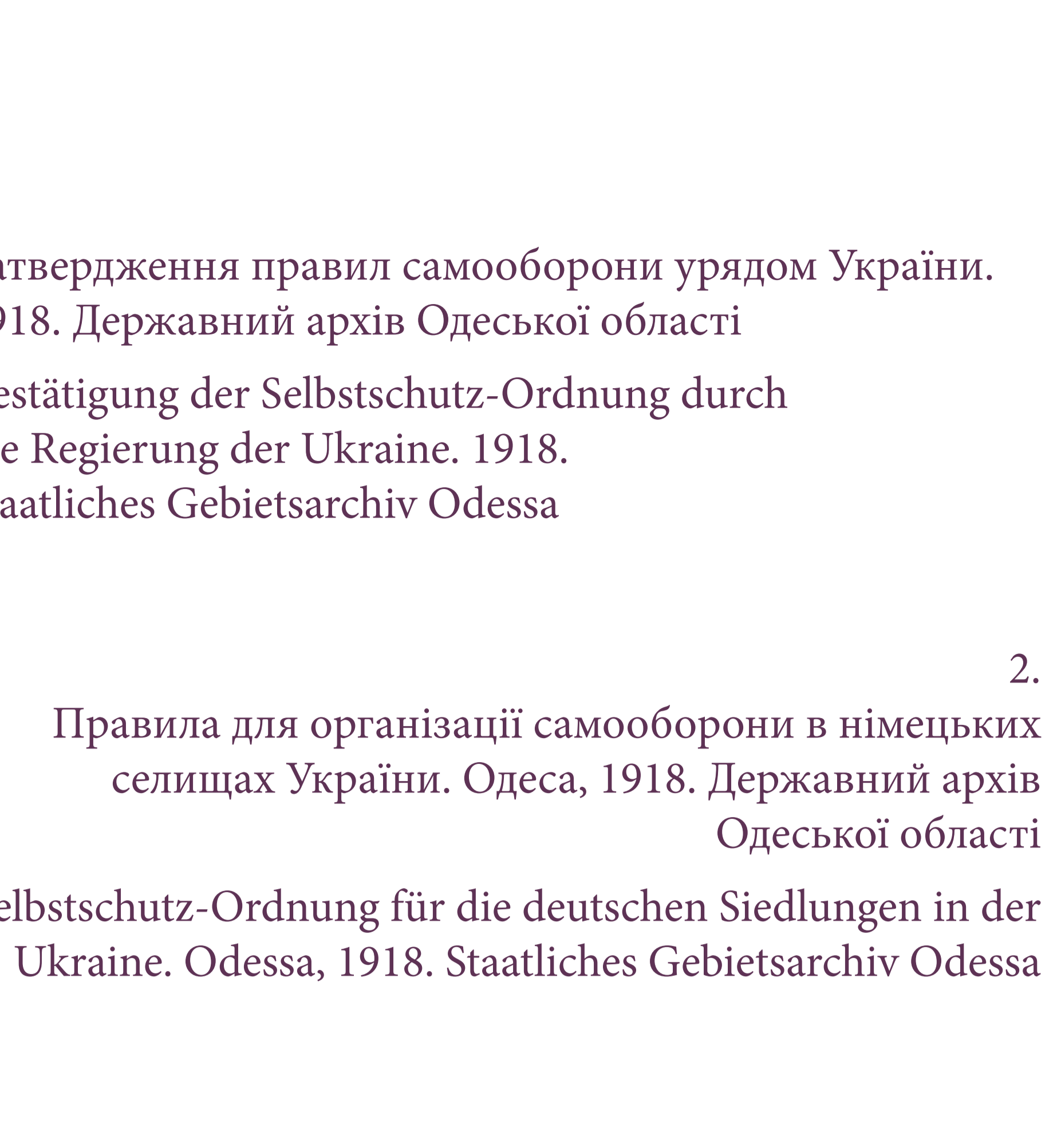
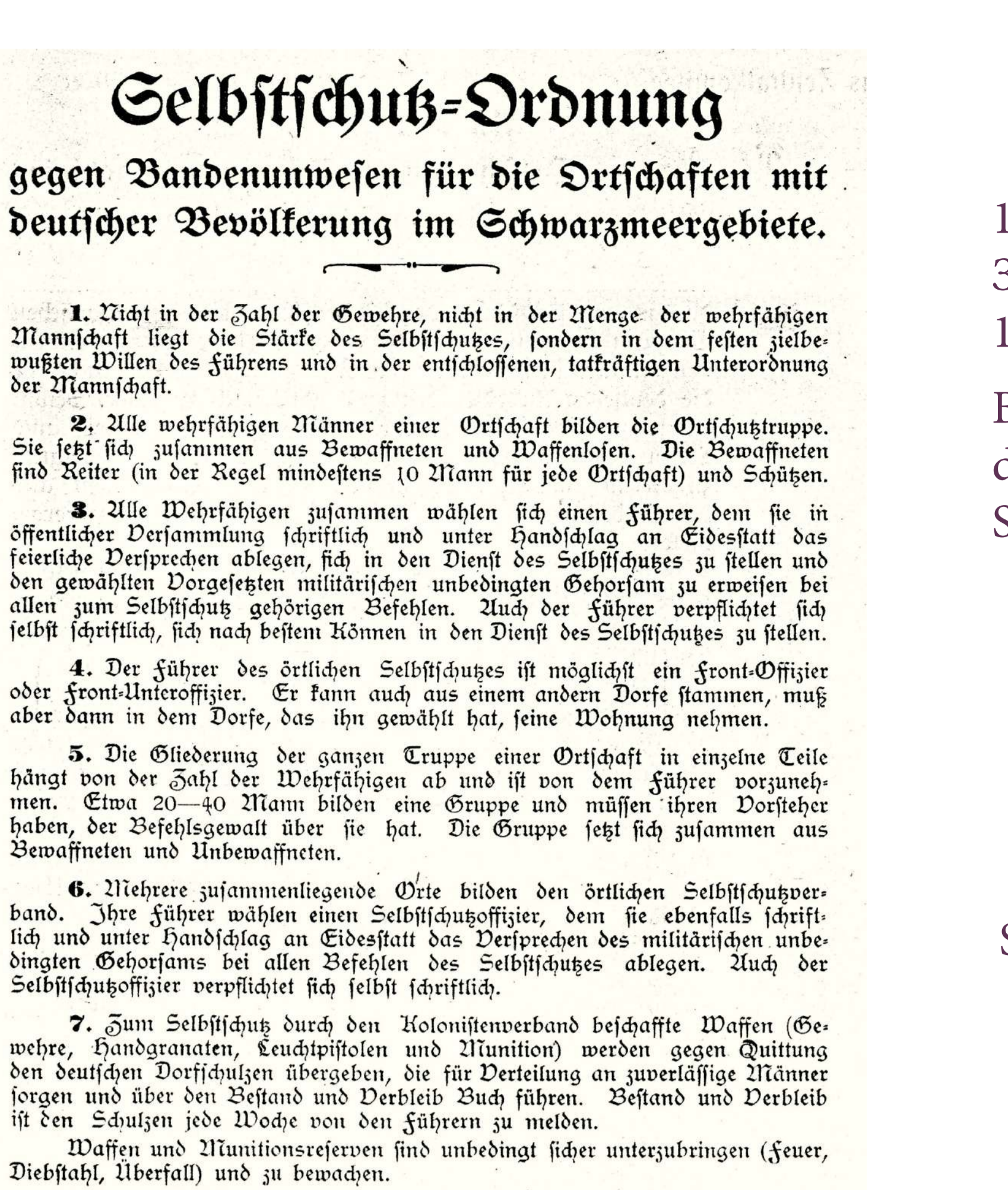
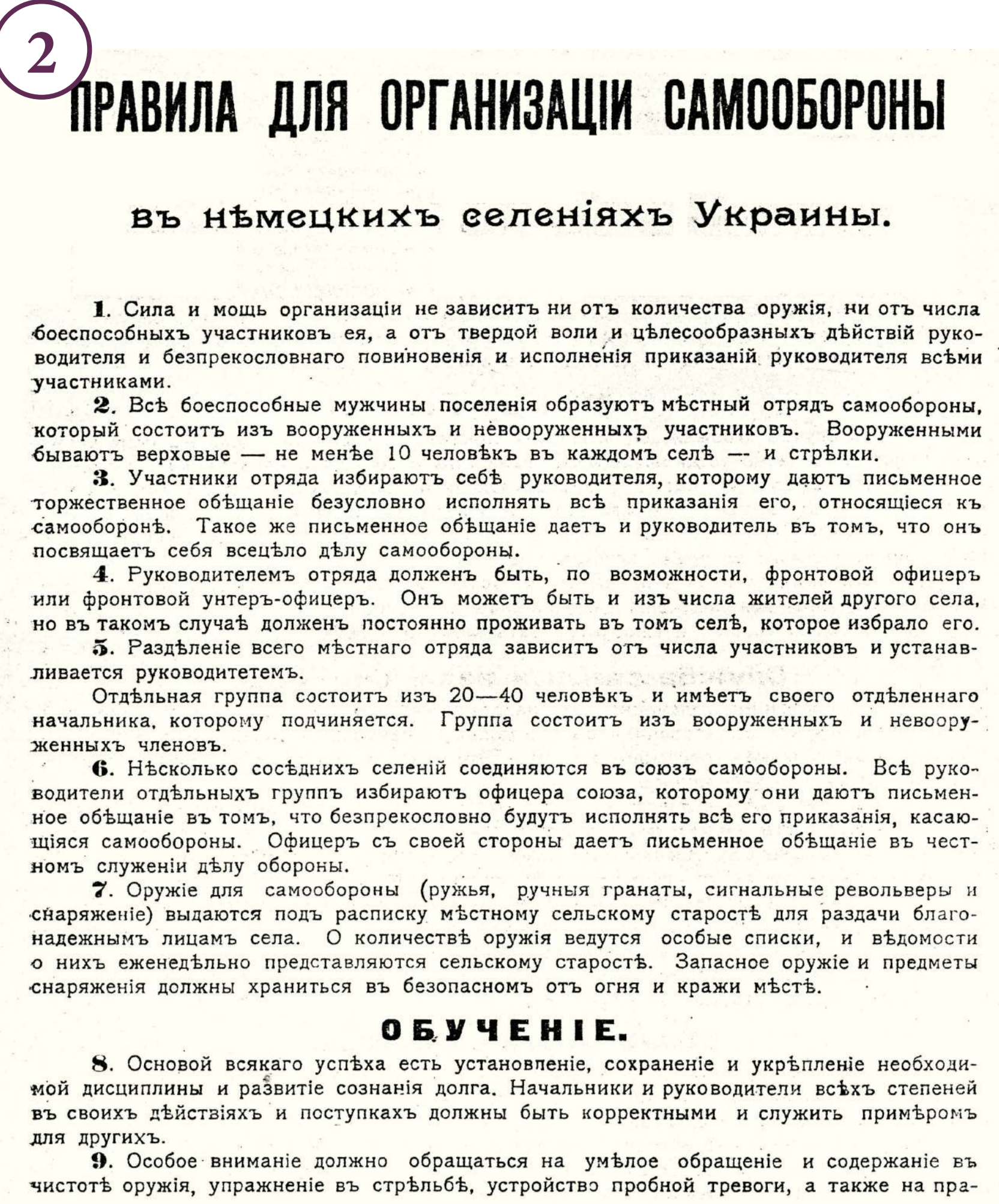
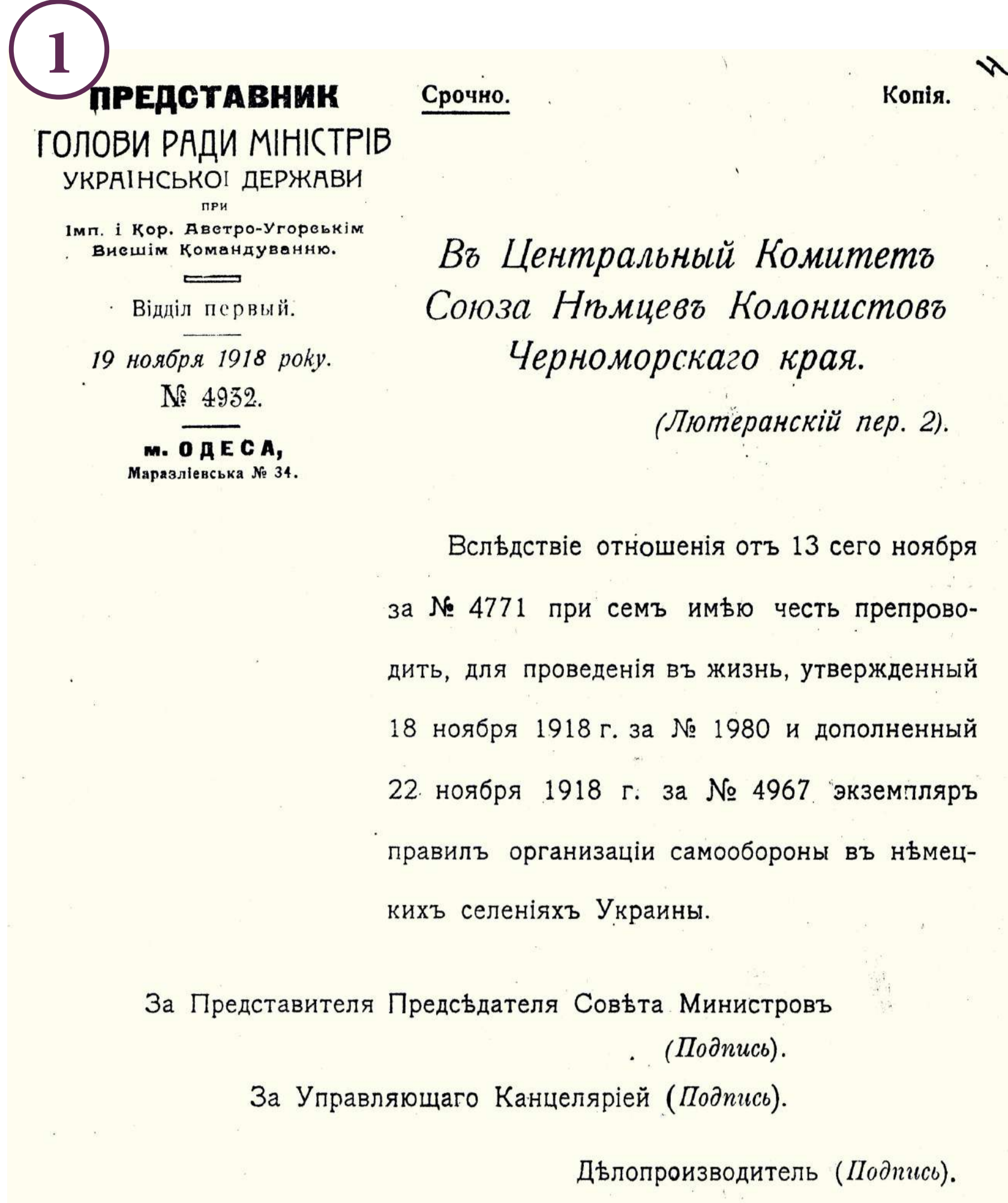

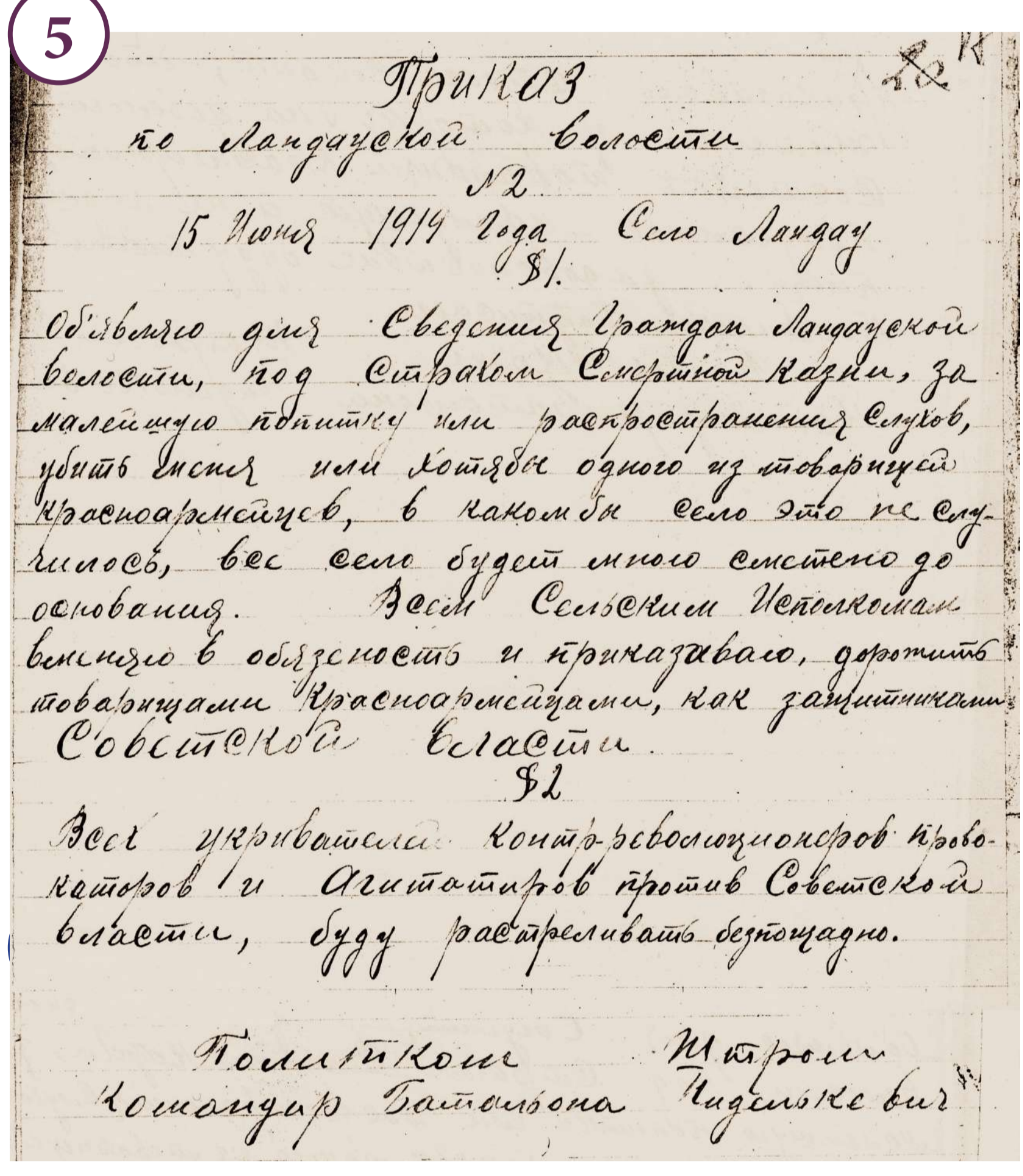
НЕВДАЛЕ САМОВЯДУВАННЯ КОЛОНІЙ FEHLGESCHLAGENE SELBSTVERWALTUNG DER KOLONIEN

Серед колоністів і меннонітів не було єдності щодо перспектив на майбутнє. Загрозою вважалася проголошена в III Універсалі Центральної Ради націоналізація землі. Після підписання Брест-Литовського договору частина колоністів, натхнених присутністю німецьких і австрійських військ, підтримувала ідею пастора І. Вінклера про отримання німецького підданства і створення німецької колонії Крим-Таврія як компактного поселення німців колишньої Російської імперії. Представники ЦК Союзу німців-колоністів Причорномор'я бачили перспективу в реалізації принципу національно-персональної автономії.

В Одесі Союз німців-колоністів перед відходом німецьких і австрійських військ у листопаді 1918 р. розробив проект автономного управління німецькими колоніями відповідно до Закону про національно-персональну автономію, прийнятого Центральною Радою і знову затвердженого Директорією 16 грудня 1918 р. ЦК Союзу німців-колоністів Причорномор'я представляв інтереси громад, що увійшли до складу Союзу за рішенням сільських сходів. Були створені секції: військова, торговельна, шкільна, агрономічна, видавнича, адміністративна. Самооборона була визнана урядом Української Держави як легальна збройна сила для підтримки громадського порядку в німецьких колоніях і отримала в березні 1919 р. фінансування від Земського банку Херсонської губернії. ЦК Союзу відмовився використовувати самооборону поза німецькими колоніями, займаючи цю позицію по відношенню і до військ Антанти, і до червоних, що ввійшли в Одесу 4 квітня 1919 р. У липні 1919 р. загін «спартаківців», що складався з інтернаціоналістів (німецьких і австрійських полонених), силою спробував мобілізувати колоністів до Червоної армії. Спалахнуло повстання, що охопило кілька волостей Одеського і Тираспольського повітів з німецьким, болгарським, українським і російським населенням. Воно було придушене загоном Надзвичайної комісії, що частково складалася з китайців, і знятими з фронту частинами Червоної армії, яка не встояла проти Добровольчої армії. Остання зайняла Одесу.

ЦК Союзу німців-колоністів Причорномор'я заручився підтримкою командування Добровольчої армії для самооборони, яку очолила обрана 15 серпня 1919 р. Центральною радою самооборони в складі генерал-майора Шелля, доктора Флеммера і Ф. Вольфле. Всупереч наміру підтримувати громадський порядок на території між Добровольчою та Червоною арміями, не втручаючись у політичну боротьбу, загони німецької самооборони у складі народного ополчення Херсонської губернії, створеного в січні 1920 р., були втягнуті у громадянську війну. На початку лютого 1920 р. Червона армія зайняла Одесу, проголосивши радянську владу. Учасники самооборони повернулися до своїх колоній. Мала кількість відступила з частинами генерала Бредова на польську територію. На початку 1920-х рр. і особливо в 1937–1938 рр. учасники боротьби проти Червоної армії і активісти автономістського руху були репресовані.

5. Наказ по Ландаускій волості Херсонської губернії про репресії, якщо населення чинитиме опір радянській владі. 15 червня 1919 р. Державний архів Одеської області

Befehl für den Amtsbezirk Landau im Gouvernement Cherson über Repressionen für den Fall von Widerstand der Bevölkerung gegen die Sowjetmacht. 15. Juni 1919. Staatliches Gebietsarchiv Odessa

6. Некролог з переліком розстріляних червоними німців-колоністів у селі Олександрфельді і Раштав Херсонської губернії під час повстання проти більшовиків. 1919

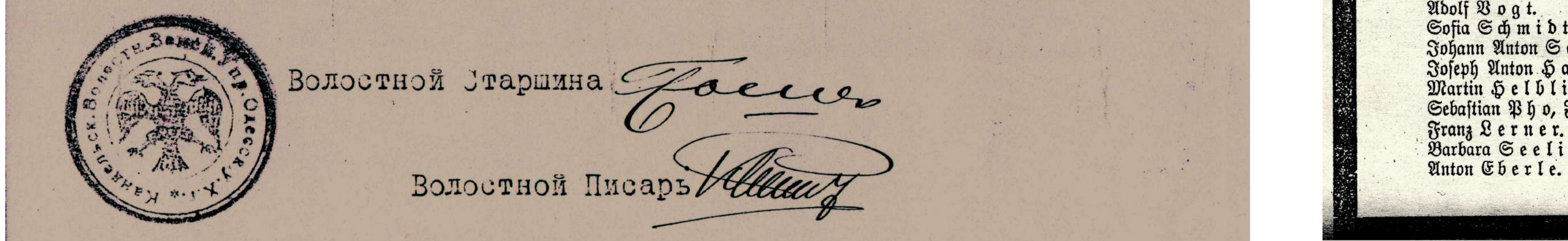
Nekrolog mit einer Namensliste der von Roten in Alexanderfeld und Rastatt (Gouvernement Cherson) während des Aufstands gegen die Bolschewiki erschossenen deutschen Kolonisten. 1919

7. Посвідчення делегата Кандельської волості Дуттенгера на з'їзд колоністів в Одесі. 1919. Державний архів Одеської області

Legitimation des Delegierten des Amtsbezirks Kandel, Duttenhöfer, für den Kolonisten-Kongress in Odessa. 1919. Staatliches Gebietsarchiv Odessa

8. Більшовистська листівка проти повсталих під Одесою німців-колоністів. 30 червня 1919 р. Державний архів Одеської області

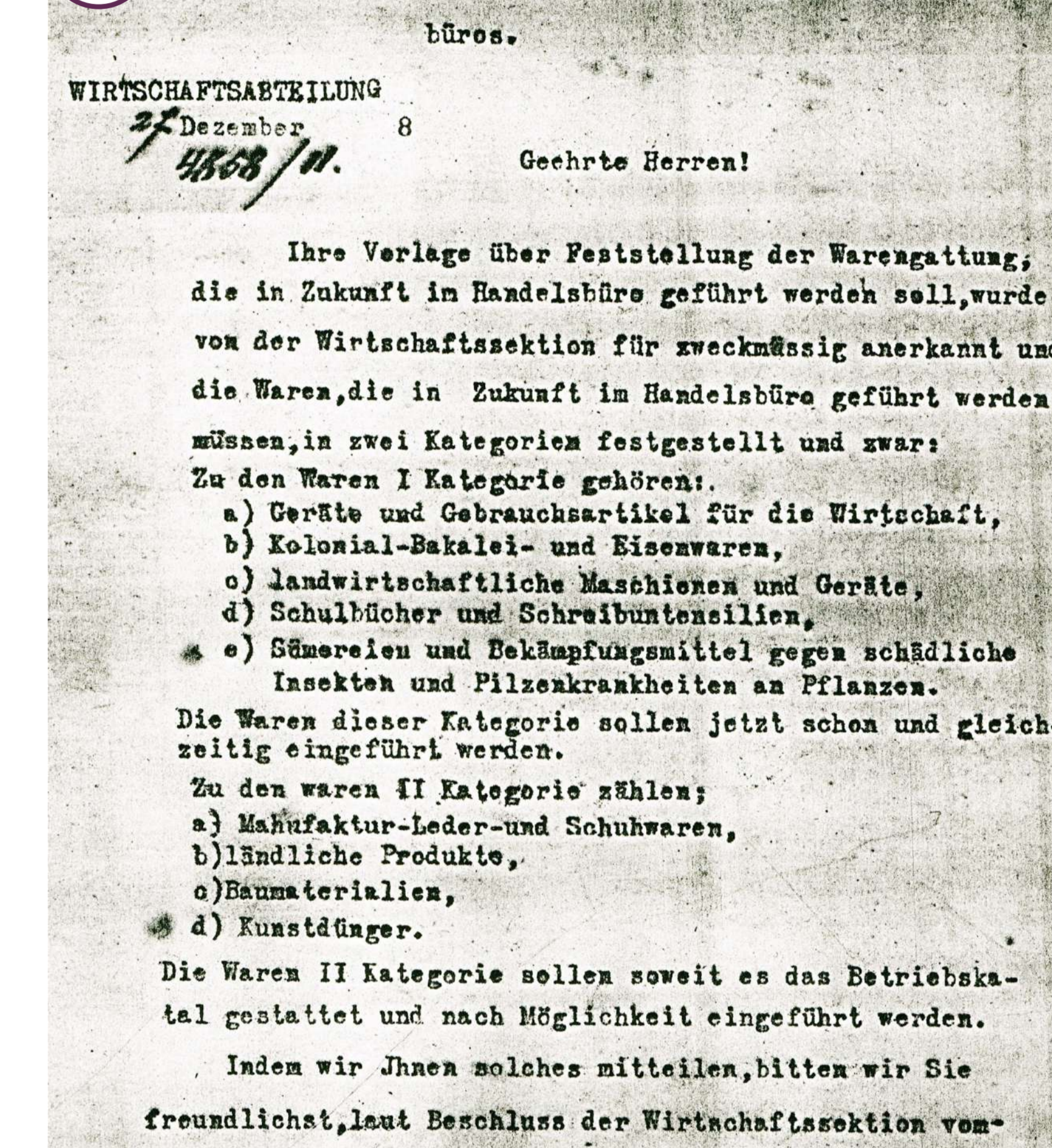
Bolschewistisches Flugblatt gegen die aufständischen deutschen Kolonisten bei Odessa. 30. Juni 1919. Staatliches Gebietsarchiv Odessa

Die Mennoniten und Kolonisten waren sich über ihre Zukunftsperspektiven einig. Als Bedrohung wurde die im III. Universal der Zentralrada proklamierte Nationalisierung von Grund und Boden verstanden. Nach der Unterzeichnung des Friedensvertrags von Brest-Litowsk hat ein Teil der Kolonisten, durch die Anwesenheit deutscher und österreichischer Truppen inspiriert, die Idee von Pastor I. Winkler über den Erhalt der deutschen Reichsangehörigkeit und der Gründung einer Kronkolonie Krim-Taurien als kompaktes Siedlungsgebiet der Deutschen des ehemaligen Russischen Reiches unterstützt. Vertreter des ZK des Verbands der deutschen Kolonisten des Schwarzmeergebiets sehen eine Perspektive in der Verwirklichung des Prinzips der national-personalen Autonomie.

9. Правила Торгового бюро при ЦК Союзу німців-колоністів Чорноморського краю. Одеса, 1918. Державний архів Одеської області

Regeln für das Handelsbüro beim ZK des Verbands der deutschen Kolonisten im Schwarzmeergebiet. Odessa, 1918. Staatliches Gebietsarchiv Odessa

In Odessa hat der Verband der deutschen Kolonisten vor dem Abzug der deutschen und österreichischen Truppen im November 1918 ein Projekt zur autonomen Verwaltung der deutschen Kolonien entsprechend dem Gesetz über die national-personale Autonomie (erlassen von der Zentralrada, erneut bestätigt vom Direktorium am 16. Dezember 1918) ausgearbeitet. Das ZK des Verbands der deutschen Kolonisten des Schwarzmeergebiets vertrat die Interessen der Gemeinden, die dem Verband auf Beschluss der Gemeindeversammlungen beitraten. Es wurden Kriegs-, Handels-, Schul-, Agronomie-, Verlags- und Verwaltungssektionen gebildet. Der Selbstschutz wurde von der Regierung des Ukrainischen Staates als legale bewaffnete Macht für die Aufrechterhaltung der öffentlichen Ordnung in den deutschen Kolonien anerkannt und bekam im März 1919 eine Finanzierung der Landschaftsbank des Gouvernements Cherson. Das ZK des Verbands lehnte den Einsatz des Selbstschutzes außerhalb der deutschen Kolonien sowohl gegenüber den Truppen der Entente, als auch der Roten, die am 4. April 1919 nach Odessa eindringen, ab. Im Juli 1919 hat eine „Spartakus-Abteilung“, bestehend aus Internationalisten (deutsche und österreichische Kriegsgefangene), versucht eine Zwangsrekrutierung von Kolonisten für die Rote Armee durchzuführen. Es kam zu einem Aufstand, der sich auf mehrere Amtsbezirke der Bezirke Odessa und Tiraspol mit deutscher, bulgarischer, ukrainischer und russischer Bevölkerung ausweitete. Er wurde von einer Tscheka-Abteilung, bestehend zum Teil aus Chinesen, und von der Front abgezogenen Einheiten der Roten Armee niedergeschlagen. Der Rote Armee konnte danach der Freiwilligenarmee nicht Stand halten. Odessa wurde von den Freiwilligen eingenommen.

Das Kommando der Freiwilligenarmee. An die Spitze des Selbstschutzes wurde der am 15. August 1919 gewählte Zentralrat des Selbstschutzes, bestehend aus dem Generalmajor Schöll, Dr. Flemmer und F. Wölflé gestellt. Trotz des Vorsatzes, die öffentliche Ordnung auf dem Territorium zwischen der Freiwilligenarmee und der Roten Armee aufrecht-zuerhalten, ohne sich in den politischen Kampf einzumischen, wurden die Selbstschutzabteilungen im Bestand der im Januar 1920 geschaffenen Volkswehr des Gouvernements Cherson in den Bürgerkrieg hineingezogen. Anfang Februar 1920 hat die Rote Armee Odessa eingenommen und die Sowjetmacht ausgerufen. Mitglieder des Selbstschutzes gingen in ihre Kolonien zurück. Ein kleinerer Teil zog sich mit Einheiten unter General Bredow auf polnisches Gebiet zurück. Anfang der 1920er, und insbesondere in den Jahren 1937–1938, wurden die Teilnehmer des Kampfes gegen die Rote Armee und Aktivisten der Autonomiebewegung repressiert.

